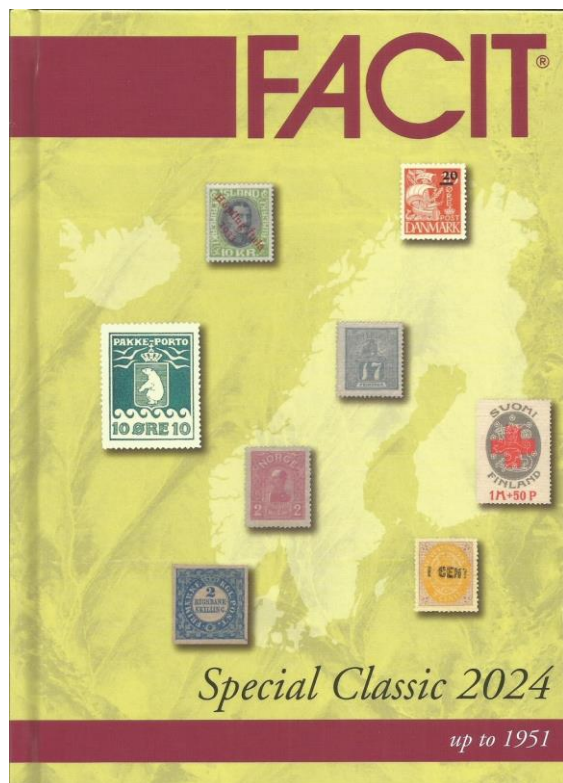

Facit Special Classic 2024 - up to 1951.

Henk P. Burgman

Daar is tie weer, de Facit Special Classic. Een zéér gewilde en uitstekende catalogus waarin de verzamelaar van Scandinavische zegels én brieven een soort van algemene bijbel in huis haalt.

De catalogus was tot een aantal jaar geleden een gewone catalogus die toen weliswaar meer diepgang gaf dan veel andere catalogi, maar de laatste jaren worden er steeds meer dingen toegevoegd. Hiermee bedoel ik dat er elk jaar op een paar onderwerpen dieper wordt ingegaan, of dat er een geheel nieuw onderwerp wordt aangesneden. Ook worden er onderwerpen die al eerder gespecialiseerd aan bod kwamen uitgebreid en aangepast dankzij nieuw opgedoken informatie en/of details.

Om de ruimte behandelbaar te houden verdwijnen er ook artikelen die soms niet meer of pas jaren later opnieuw geplaatst worden. In totaal kunnen we informatie vinden over de volgende negen postzegel uitgevende landen; n.l. Zweden, Noorwegen, Denemarken, Schleswig, de Færøer, Groenland, met Thule, Deens West Indië, IJsland en Finland met gebieden.

Deze catalogus, die is voorzien van een harde kaft en een leeslint, is één van de catalogi die door Facit Förlags AB uit Malmö, Zweden wordt uitgegeven en is in Scandinavië een veel gebruikte en vertrouwde catalogus. De catalogus is tweetalig, Zweeds en Engels en is dus voor de niet Zweedstalige verzamelaar toegankelijk. De opgenomen, kleurenillustraties zijn op twee derde van het oorspronkelijke formaat van de zegels afgebeeld.

De prijsnoteringen worden over het algemeen genoteerd in 4 kolommen. Deze zijn:

- ** = Postfris
- * = Ongebruikt met originele gom of plakker
- ⊙ = Gebruikt
- ⊠ = Op brief

Bij de modernere zegels vervalt, begrijpelijk, soms de kolom * voor ongebruikt. Bij de vroege Finse emissies in het wapentype, met de "tongen-perforaties", is er een afwijkend systeem gebruikt. De algemene prijssetting is voor zegels in uitmuntende kwaliteit. Zegels die niet voldoen aan deze kwaliteit behoren in de handel lagere prijzen mee te krijgen. Bij elke zegel is niet alleen aandacht geschonken aan onderliggende zaken zoals tandingen, kleurschakeringen, verschillen in drukken (en platen) en watermerken maar ook vele

varianten en plaatfouten worden benoemd (en geprijsd) en veelal afgebeeld. Ook, wanneer relevant, worden er waarderingen gegeven voor paren, strippen en blokken van 4 etc.

De catalogus begint met een algemene inleiding die niet alleen uitlegt hoe de catalogus is opgebouwd maar ook verteld welke maatstaven er aangehouden worden betreffende prijzen en kwaliteiten etc. Een aanrader om goed door te nemen/lezen! Een voorwoord en inhoudsopgave plus woordenlijst en een overzicht met gebruikte afkortingen etc. ontbreekt uiteraard niet. Het eerste speciaal artikel behandelt de retour labels gebruikt in de diverse Scandinavische landen (24 blz.). Dit wordt gevolgd door een overzicht, met beschrijving van de Zweedse proefdrukken en essays (met enkele vervalsingen) ooit vervaardigd in de boekdrukperiode (12 blz.) waarna de cliché verplaatsingen bij de eerste drie drukken van het Zweedse 4 Skilling Banco zegels aan de bak komen (16 blz.) en dit weer gevolgd door een overzicht van Zweedse brieven (binnen- en buitenland) gefrankeerd met zegels uit de periode 1855 t/m de ringtype zegels met tanding 14 (20 blz.). Dan zitten we op pagina 98 waar we met de zéér uitgebreide catalogisering van de Zweedse zegels starten.

Hier beginnen we uiteraard met het eerste Zweedse zegel en eindigen met de in 1949 uitgegeven zegels voor de viering van het 75-jarig bestaan van de UPU. Dat zijn 392 hoofdnummers maar dan zijn we wel 73 bladzijden verder. Binnen deze 73 bladzijden vinden we onder andere ook nog een speciaal artikel waarin de verschuivende opdrukken bij de Gustaf V zegels uit de periode 1917-1918 worden behandeld en een artikel over de kleurschakeringen bij de 2^e Landstorm serie. Hierna komen de Dienst- en de Portzegels aan bod evenals een overzicht van de vroege handgemaakte postzegelboekjes H1 t/m H91. Een overzicht van de FDC's uit de periode 1928 - 1949 sluit het Zweedse deel af.

Noorwegen begint met een verhandeling over de Noorse scheepspoststempel en een stukje informatie betreffend de Noorse vóórfilatelie, waarna we bij Noorwegen nummer 1 beginnen en eindigen in 1950 bij de serie met de afbeelding van Haakon VII (1950-1957). Ook hier worden de diverse BOB zegels niet vergeten.

Het Deense hoofdstuk opent met een zeldzaamheidsoverzicht van Deense verzendingen in de periode 1851-1905. De eerste zegels die uitgebreid behandeld worden zijn de kleine Skilling zegels, ook wel de kwadraat of kwadrant zegels genoemd. Iedere verzamelaar weet dat deze zegels lastig uit elkaar te houden zijn. Denemarken sluit af met een uitgebreid artikel over de Deense postzegelboekjes waarin zegels met reclame aanhangsels voorkomen. Vervolgens vinden we Schleswig met de zegels uit de volkstelling (Plebiscit, 1920) periode. Daarna komt de Færøer aan de beurt, gevolgd door Groenland dat begint met de Groenlandse Pakke-Porto zegels en de gebruikte ontwaardingen op deze zegels waarna een stukje Groenlandse post geschiedenis uitgelegd wordt waarin ook weer ruim aandacht geschonken wordt aan de eerdergenoemde Pakke-Porto zegels. Een must voor de verzamelaar van deze pakketzegels die ook als spaarzegels gebruikt werden. Afsluitend vinden we nog een uitgebreid artikel over de gebruikte stempels. Hierbij komen zowel de oude als de moderne stempels aan bod. Groenland wordt afgesloten met een kort maar aardig artikel over de geschiedenis van "Færingehavn" aan de westkust van Groenland, ook de zegels van Thule hebben nog een plaatsje gekregen.

Dan DWI of te wel Deens West Indië. We beginnen met een kort overzicht van vóórfilatelistische stempels, waarna de postzegels alsmede de dienst- en portzegels aan de beurt zijn. Een klein stukje over de overgangperiode (DK-USA) en de tarieven geven nog acte de présence en als klap op de vuurpijl sluiten we dit tropische gedeelte af met de

private scheepspostzegels van onder andere Waterlow & Sons en de Royal Mail Steam Packer Company zegels. Ook de HAPAG-zegels komen aanbod. Hiervan wordt zelfs de collectie van Sigurd Ringström getoond zoals die in het “Ringströms Museum för Filateli” te zien is, zéér indrukwekkend en leerzaam!

Dan krijgen we IJsland. Ook hier openen we met stempels die in gebruik zijn geweest op IJsland om zegels te ontwaarden. Beginnend met de Antiqua en Lapidar stempels, laveren we tussen de Kroon en Scepterstempels via de nummerstempels naar de diverse soorten brugstempels. De penontwaardingen worden niet geschuwd. Hierna komen de stempels en cachets van de Britse en Amerikaanse troepen op IJsland (WO II) aan de beurt plus de vele censuur mogelijkheden, met daarbij veel posthistorische achtergronden, een zeer aantrekkelijk en interessant verzamelgebied! Een onbetaalbaar hoofdstuk, de Skillingbrieven, hebben een eigen hoofdstuk(je) gekregen. Na de postzegels t/m 1950 krijgen we een overzicht met de data betreffende de frankeergeldigheid van IJslandse zegels, (vooral belangrijk voor de Skilling periode) gevolgd door een artikel over de legendarische “prijr” overdrukken uit 1897.

1930. Alltinget
The Parliament

U-1 January/January 19. Names/ Fraemar L. Hraetthelms, mynd drottens koret-
ninn/ Subjects various artists for Office, Eibornsh, Wien Part: 12/12 C
Motto/Subjects Irish Islande history/From the history of Iceland.
120 márkur í arkett./ 120 coples in each sheet.
1000 ír sendur out íslands flýgpost höfu./ 100000 anniversary of the first ses-
sion of the first Icelandic Parliament.

173	8 aur violet/ violet [300 000]	60	25	80	880
	v áskjaldfingill til vinstri (fr. 81) arkett/ "back entrance" to the left of the building (No. 81 in the sheet)	1,500	750	1,300	
174	6 aur gróinblá/ green-blue [300 000]	80	25	80	880
	vita skotablað og vígbor (eftir brók skotablað) white envelope and white fine colour printing missing	2,000	1,300	1,800	
175	7 aur gróy/ green [300 000]	40	20	80	880
	flýgpostskilti vinstri Eirars lams fr. 481 arkett/ coloured flag in the flag of the left 5 (No. 481 in the sheet)	700	400	700	
176	7 aur gróy/ green [300 000]	40	20	80	880
	v útskiptingir í D på höger/ 10/ change in D on the right top fr. 105 arkett/ no. 105 in the sheet	700	400	700	
177	15 aur róðubla/ dark blue [300000]	30	15	80	880
	178 20 aur róð/ red [100 000]	700	350	700	780
	útskiptingir/ double print [105]	5,500	3,000	-	-
179	25 aur bláur/ brown [100 000]	120	80	120	880
	v ítt þannig/ 25/ white dot under left top	250	150	250	
180	30 aur róðgræn/ dark green [100 000]	100	50	120	880
181	30 aur bláur/ ultramarine [100 000]	100	50	120	880
	v stótt, þróttast/ botanískir/ strongly magnified/ double- ground printing	-	-	900	
	blátt, þráttir/ högm/ félags nátt (fr. 115) í sítt og úpp- lagan/ few in front of the right margin/ fr. 115 in a per- mit printing	1,100	600	1,000	
182	40 aur róðgræn/ reddish green [100 000]	100	50	120	880
183	50 aur bláur/ red-brown [21 000]	1,800	600	1,300	3,000
184	5 ír grógræn/ green-green [21 000]	1,200	450	1,200	-
	fr. 10 arkett/ green/ V cut left top	2,400	1,200	2,400	-
185	5 ír blágræn/ blue-green [21 000]	450	1,500	450	-
186	5 ír orange [21 000]	1,000	380	1,100	-
187	10 ír róð/ red-brown [21 000]	1,000	380	1,100	-
	fulla skjaldráttir/ complete set/ No. 173-177, 179-181 300/ var/ each. No. 178, 182-187	-	-	-	7,500

1930. Alltinget. Flýgpost. Falk
The Parliament. Air Mail. Falcon

U-1 January/January 19. L. Hraetthelms
Tri. Office, Eibornsh, Wien Part: 12/12 C
Motto/Subject: Falk Falcon
200 márkur í arkett./ 200 stamps in each sheet

188	10 aur blá/ blue [300 000]	450	180	600	800
	Sata/ kompl/ Complete set (18)	7,500	2,700	7,500	-
	Sata/ kompl/ Complete set (18) with diamond stamp	-	-	-	7,500
	Sata/ þróttast/ SPECIMEN/ Complete set, overprint SPECIMEN upplif/ issue 425 (18)	-	-	-	4,000

I handlen förelkommer även otvånade märken (med eller utan gummi) som
värdeslösa till högst samma pris som nämnda märken. Diamantstämpling
samt dubbeltryck förelkommer hos flera värdepappershandlare.
There also exist unprinted stamps with or without gum whose maximum
value is no higher than that of printed stamps. Diamond and double
printings are found on several values.

En del värdepappershandlare otvånade upplif. Pristilläg 400/
Some values are found unprinted at top. Suppl. value 400

Daarna komen de dienstzegels aan de beurt gevolgd door de Greiðslumerki, de ORLOF en Sparimerki, waarna de Stimplimerki samen met de postwaardestukken van IJsland dit gedeelte afsluiten. Tussendoor krijgen we nog overzichten van kopstaande watermerken, de zegels met mogelijke TOLLUR afstempelingen, de vroege postzegelboekjes en de oude FDC's voorgeschoteld. Als extra toevoeging vinden we een landkaart met de postkantoren en postroutes uit 1885.

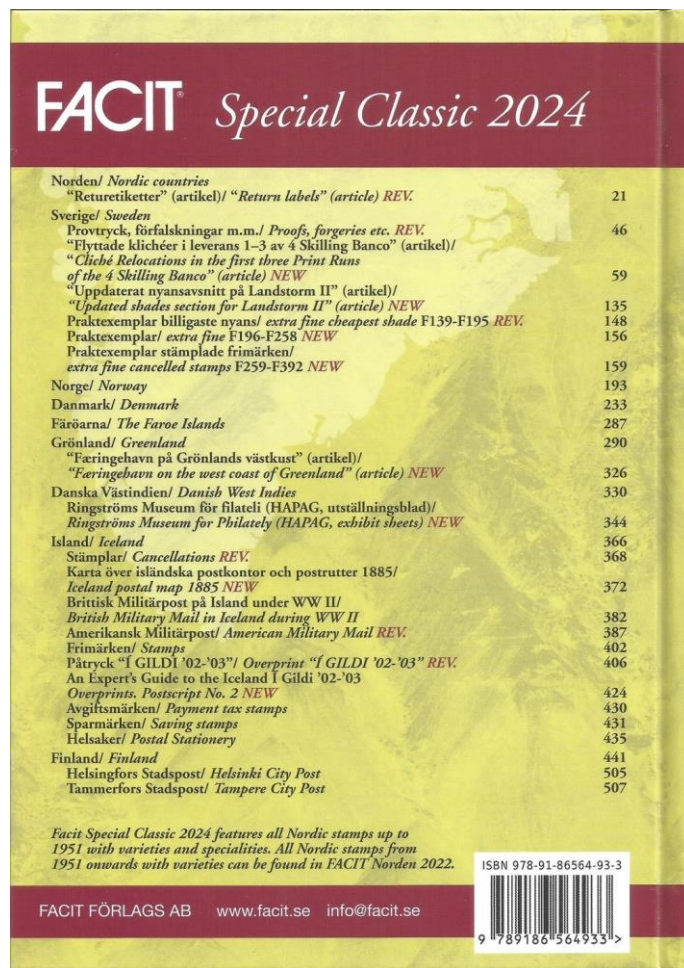
Dan Finland met de verloren gebieden Aunus, Karelië en Oost-Karelië alsmede Noord-Ingermanland. Dit gedeelte begint met een overzicht van klassieke Finse zegels op brieven gevolgd door een verhandeling over de vóórfilatelistische stempels uit de tijd van het Groot Hertogdom 1809-1917, waarna de eerste postwaardestukken behandeld worden. Deze waren er eerder dan de zegels. Bij de oudere zegels, tot aan 1875, vinden we ook steeds een overzicht van de gebruikte stempels en penvernietigingen gedurende die periode. Toen eind 1800 de Russificering steeds meer kracht kreeg werd dat ook zichtbaar in de te gebruiken postzegels. Deze periode krijgt ook veel aandacht door o.a. een overzicht van de gebruikte Russische zegels en postwaardestukken in Finland. De diverse in gebruik geweest zijnde “Noodmunt zegels” hebben ook hun plaatsje gekregen. Hierna komen de zegels van de Vrije Finse Republiek aan bod (1917). Ook hier komen de BOB zegels redelijk uitgebreid aan bod. Dit zijn de autobuspakketzegels, de veldpostzegels en de private lokaalpostzegels van Helsinki en Tammerfors. Het Finland gedeelte sluit met de zegels uitgegeven door of voor de eerder genoemd bezette en verloren gegane gebieden.

Uiteraard zijn in deze editie, ten opzichte van de voorgaande, de prijzen aangepast aan het huidige prijspeil en is het geheel weer nageplozen op kleine en grotere typfouten en zijn er vele correcties doorgevoerd.

U ziet; als verzamelaar van een of meerdere Scandinavische c.q. noordelijke landen mag deze uitstekende catalogus niet op uw bureau ontbreken. Voor meer informatie verwijst ik u naar de website van Facit en raadpleeg ook de achterzijde van de catalogus waarvan een afbeelding bij deze bespreking is bijgevoegd.

Deze catalogus is voor leden van de NFV SKANDINAVIË via de vereniging met een aardige korting verkrijgbaar.

Uitgever: Facit Förlags AB
 Taal: Engels/Zweeds
 Bladzijden: 511
 Illustraties: Kleur
 Hard gebonden, 24,5 x 17,5 cm.
 ISBN: 978-91-86564-93-3
 Uitgever: Facit Förlags AB.
 Prijs: SEK 500 ; excl. verzendkosten.
 Informatie// Verkrijgbaar bij: Facit Förlags
 AB - Box 537 - SE-201 25 - Malmö - Zweden.
 E-mail: info@facit.se
 Website: www.facit.se

1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona

1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona

Frimerksalbum med tryck

Dual - SAFE Dual system består av två olika blad, ett fotoblad för frimärken och ett kartblad med tryck. Finns för Norden, Europa och populära internationella länder.

Classic - Sverige. Alltid framtida för oss i Sverige. Med text och dubbla frimärken (2x1). Mer utrymme än normalt.

Normal - album utan flikor för egen montering med fastslagna eller klippbara flikar. Finns för de nordiska länderna.

Insticksblad och pärmar Visir

Bytt karting med 1-8 flikor per blad.
Tryckormblad 245x375 mm.
Pärmar och blad med 8 ringar!

Visirbladen
Finns med 1-8 flikor

Modern teknik för samlare

Signoscope Pro
Elektronikvillmarksare
Kartblad och tryck

Perforonik
Elektronikvillmarksare
Kartblad och tryck

Philalux 3

Universal testpapper
UV (UV-365) och
konventionellt
Fotopapper (D50)
Lapp (120)

SAFE Press
Elektronikvillmarksare
Kartblad och tryck

SAFE Album AB
Birksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg
Tel: +46 21 69 03 mail@safealbum.se
Bull och postorder sedan 1969

SVERIGE • SWEDEN

Jag har ett mycket omfattande lager Sverige 1855-1945. Mina månadsaffärer finns på min webbsida: www.norsten.com

I have a very large stock of Sweden from 1855-1945. Check out my monthly offers on my website: www.norsten.com

KARL A NORSTEN AB

Bok 1069, SE-181 21 • LEONDA • Tel: +46 (0)8 767 08 01
karl@norsten.com • www.norsten.com

1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona

1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona

1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona

1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona
1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona	1910-1914. Gustav V i medaljong, utan krona

Vi arrangerar de internationella auktionerna!

Marknadsledande i Skandinavien

Postifonden

Besök oss på www.postifonden.se

1917-1918 Provisorier

Bedömning av förskjutna påtryck på Gustaf V i medaljong

The 1917-1918 Provisionals

Classification of the misplaced overprints on the Gustaf V Medallion issue

Exempel på "Starkt förskjutet påtryck". Alla exemplar har minst 75 procent av gamla valöretfran "10" synliga.
Examples of "Strongly misplaced overprint". All stamps have at least 75 % of the old denomination visible.

Avl By Peter Lorentzon

Påtryck på frimärken har tillkommit av flera anledningar. För svensk del har det handlat om portobindningar eller tillägg avsedda för vilgörande ändamål. Förskjutna påtryck är eftersökta varianter, men hur ska de egentligen se ut? Vilken grad av felåge bör de ha för att uppfylla katalognumren "Starkt förskjutet påtryck"? Relevanta frågor som nog många ställt sig.

Postage stamps have been overprinted for many reasons. As far as Swedish stamps are concerned, they have been surcharged with new values or had a value added for charity. Misplaced overprints are desirable varieties but how should they really look? What degree of misplacement is required to qualify as "Strongly misplaced overprint"? These are relevant questions.

1918 års provisorier på Gustaf V i medaljong. Exemplar där påtrycken täcker de äldre värdena perfekt.
The 1918 Provisionals of Gustaf V Medallion. Examples where the surcharges cover the old values completely.

Bakgrund. 1917-1918 släppte ett antal påtrycksprovisorier på frimärken med Gustaf V i medaljong. Orsaken var ett inflation och tryck i världskrigets követiden skapat ett snabbt behov av nya värden. 1 juni 1918 infördes omfattande portoförändringar efter hastigt beslut om tillfälligt höjda taxor. Förändringarna genomfördes med så kort varsel att man inte hann trycka nya frimärken. Lösningen blev istället att överlaga frimärkesark användas och övertrycktes. Påtrycken utfördes i boktryck. Avsikten var att dessa skulle döja de gamla valöretfrorna helt och hållet. Något man inte alltid lyckades med. Förskjutna påtryck finns i alla möjliga och omöjliga grader och riktningar. Snedställda, defekta, omvända, partiella och dubbla är ytterligare exempel på floran av misslyckade påtryck. Redan här vill jag höja ett varningens finger. I synnerhet för de värdefullare påtrycksvarianterna. Området är ett historiskt Eldorado för samlare. Inifrån köp och misstänka om manipulation kan det vara kökt att försöka sig om en attest.

Background. In the 1917-1918 period a number of overprinted provisional stamps of the Gustaf V Medallion type definitive issue were released in response to the urgent need for new denominations in the wake of inflation and rising prices during World War I. On 1 June 1918, a considerable number of rate changes were carried out following a hasty decision to raise the rates as a temporary measure. The rate hike was implemented at such speed that there was no time to print new stamps. The solution was to surcharge unneeded stamps with new denominations. The overprinting was carried out using letterpress printing. The plan was that the overprints should cover the old denominations completely which was not always achieved. Misplaced overprints exist in a plethora of possible and impossible grades and directions. Tilted, defective, inverted, partial or double overprints are included in the flora of failed overprints. At this point I would like to raise a finger of warning and especially in connection with the more valuable overprint varieties. The area is something of a historic Eldorado for forgers. When planning to acquire any of these scarce error stamps, it is wise to insist on a certificate of genuineness.

Facitkatalogens norm "Starkt förskjutet påtryck" är luddig då inga illustrationer funnits tillgängliga. Vågen har varit öppen för egen tolkning och upplåtningarna går minst sagt låst, vilket bilder från auktionkataloger, offerter och säljare på nätet vittnar om. Ett förmålande som definitivt visar att vi behöver en bedömningsnorm, en regel att förhålla oss till.

Frågan har diskuterats på expertrådet. Ett inläst förslag var att påtrycksmärkets gamla valöretbeckning skulle var helt fri för att klara katalogens villkor. En önskvärd kvalifikation som dock visar sig vara verken rättvis eller realistisk. Ett tungt skäl är att förskjutningarnas svårighetsgrad varierar mellan värdena. För provisorier 27 på 55 öre och 27 på 80 öre är mindre förskjutningar mycket ovanliga medan samma grad på exempelvis 12 på 25 öre vore begärlig. Dessutom kan extremt förskjutna påtryck med delar av upp till sex påtryck förekomma, trots att de gamla valöretfrorna endast är partiellt täckta.

Önskemålet har varit att hitta ett lätt och tillförlitligt system att avgöra förskjutningarnas storlek. Att mäta med linjal skulle bli både komplicerat och inkonsekvent, då förskjutningarna ofta finns i både höjd- och sidled samtidigt. Ett enklare och bättre sätt är att visuellt bedöma hur stor procentuell del av de äldre valöretfrorna som är fria. Även om metoden inte är exakt så kan vi sammeta, med ögon känsliga för smäll, sammet bedöma graden mycket bra. Metoden fungerar utmärkt, även om gränslinjen alltid kommer att finnas.

The Facit catalogue term "Strongly misplaced overprint" is rather unclear as there previously have been no illustrations of this variety resulting in differing personal interpretations. This has become obvious when studying images in auction catalogues, price lists or in electronic auctions on the internet. This state of affairs demonstrates that we need a norm to describe these errors.

The subject has been addressed by the Expert Committee. A letter to the committee suggested that the old denomination should be completely free from the overprint. This is a desirable criterion but it has turned out to be neither fair nor realistic. A major issue is that the rarity of the misplacements varies between the different values. On the 27 on 55 öre and the 27 on 80 öre minor misplacements are very uncommon but the same grade of misplacement on a 12 on 25 öre would be insignificant. Also there are cases of extremely misplaced overprints with parts of as many as six overprints. Despite this, the old denomination is only partially covered.

The wish has been to produce a simple and reliable system to decide the size of the misplacements. Ruler measurements would probably be both complicated and lack consequence as the overprints may exist both too high and too low and poorly centered at the same time. A simpler and better way would be to visually determine the percentage of the old denomination which has escaped the overprint. Even if this method is not exact, most collectors with a sense for tiny details can probably determine the grade perfectly well even if there will always be border cases.

F100. 12 på 25 öre. Fem exemplar på olika förskjutningar. Märkena klarar inte kvalifikationsgränsen till "starkt förskjutet påtryck". Nr 5 är ett bra exempel på ett gränfall som nästan, men inte riktigt når v.
F100. 12 on 25 öre. Five copies with different misplacements. They do not qualify as "Strongly misplaced overprint". No. 5 is a good example of the border case but it doesn't really qualify as v.

Exempel på kraftigt till extremt förskjutna påtryck. Samtliga märken klarar 75-procentregeln.
Examples of strong to extremely strong misplaced overprints. All stamps qualify according to the 75 % rule.

S-127

S-128

F99. 7 på 10 öre. Fem exemplar (nr 1 riktat från vänster) med förskjutna påtryck, dock inte tillräckligt för att leva upp till Facitkatalogens F99v, "Starkt förskjutet påtryck". Nr 5 är dock ett gränfall med den nya 75-procentregeln.
Facit 99. 7 on 10 öre. Five copies (No. 1 starting from left) with misplaced overprint but not enough to qualify for F99v - "Strongly misplaced overprint". No. 5 is a border case when considering the new 75 % rule.

F101. Olika grader av mindre förskjutningar. Inget exemplar lever upp till normen "Starkt förskjutet påtryck".
F101. Different grades of misplaced overprints. None complies with the requirements for a "Strongly misplaced overprint".

75-procentregeln. Facitkatalogens "starkt förskjutet påtryck" är ett tydligt budskap. Här avses inget annat än ett rejält missplacerat påtryck. Avsikten är att de gamla valöretfrorna ska vara, om inte helt så nästan till fullt, synliga. En lämplig procentelfra för den synliga/otäckta delen av de gamla valöretfrorna bör vara minst 75 procent. Med % delar öttökt yta framstår påtrycket påfallande förskjutet och åskådliggör katalognoteringens innebörd på ett adekvat sätt.

50-procentregeln. Historik och erfarenhet visar att förskjutna påtryck på 55 och 80 öre är betydligt svårare att finna än på de övriga värdena. En förklaring är de mindre upplagorna. Det är troligt att också turerna kring "Värnamomärkenas" snabba Indragning spelat in. När de kontroversiella värdena blev övertryckta den 3 och 5 september 1918 var de redan helt eftertryckta. En anledning så god som någon till ett övertrecken då blev ordentligt utförda.

The 75 % rule. The wording "Strongly misplaced overprint" in the Facit catalogue gives a clear message. It only refers to considerably misplaced overprints. The intention is that the old figures of value should be almost if not completely visible. A suitable percentage for the visible/uncovered part of the old values of denomination should be at least 75 %. With % of uncovered surface, the overprint appears to be obviously misplaced and certainly illustrates the meaning of the catalogue description in an adequate manner.

The 50 % rule. History and experience show that misplaced overprints are far more difficult to find on the 55 and 80 öre stamps than on the other denominations. One explanation could be the smaller quantities printed. Very possibly the quick recall of the "Värnamo" stamps played a part. When the controversial values were overprinted on 3 and 5 September 1918 they were already counted rarities by the collecting community. This is one reason as good as another why the overprinting was done carefully.

F101v. Alla frimärken har "kraftigt förskjutet påtryck". Nr 3 och 4 med 5 mm mellan påtrycken (v).
F101v. All stamps show "Strongly misplaced overprint". In nos. 3 and 5 the distance between the overprints is only 5 mm (v).

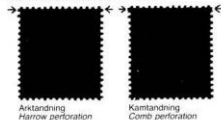
F102. 27 på 55 öre. Exempel på mindre förskjutna påtryck som inte klarar kvalificeringsgränsen 50 procent.
F102. 27 on 55 öre. Examples of slightly misaligned overprints which do not qualify according to the 50 % rule.

F102v. Samtliga exemplar med kraftigt förskjutna påtryck. Gamla valöretfrorna synliga till minst 50 procent.
F102v. All copies show grossly misplaced overprints. At least 50 % of the old values of denomination is still visible.

Paper and perforations 1810-1819

Papper och perforering 1810-1819

För uppgifter från och med 1810 gäller kvalitetskravet feltri BA för stämpel (se sid. 7).

From 1810 onwards prices for used apply to very fine copies with at least part of a cancellation from the time (see page 7).

B- och C-pappret B-pappret infördes 1811 och användes under 1810-talet till porträttmålningar samt sedermera till en rad benämning under 1820-talet.

Både B- och C-pappret är maskingjorda från Kjöppans pappersbruk. De B och C-pappren var införda 1811 och användes under 1810-talet till porträttmålningar samt sedermera till en rad benämning under 1820-talet.

The B paper was introduced in 1811 and used until 1819 for the Portrait Stamp and later for a number of used stamps in the 1820s.

Arb- och kamrandning De från 1811-1819 års förtäppliga typerna Lilla Riksvapnet och Gustaf V i maskindriga försök som såväl ark- som kamrandning.

Arb- och kamrandning De från 1811-1819 års förtäppliga typerna Lilla Riksvapnet och Gustaf V i maskindriga försök som såväl ark- som kamrandning.

Priserna på stämpelns praktexemplar och 4-block avser förtäppliga ark- och kamrandning som är stämplade under den normala lörovergåttiden.

Alla priser i SEK / All prices in SEK

1810-1811. Lilla Riksvapnet, vm krona

Small National Coat-of-Arms, vm Crown

T.O Hjertqvist G: P Wicksa Tr: Boktryck/ Letterpress Perf: 13x13 C (ark) Wm: Krona Örnar

68 1 öre svart/ black (18,8.11) [1.4 mill] ** * 0 5 1

69 1 öre svart/ black (10-8) M M M 10
a svart/ black (10-8) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10

70 4 öre blå/ blue (5.4.10) [18.2 mill] 60 20 10 80
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10
d 4-block/ block of four M M M 10

71 1 öre svart/ black (13.3.12) [42.7 mill] ** * 0 5 1
a svart/ black (10-8) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

72 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

73 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

74 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

75 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

1811-1819. Lilla Riksvapnet, vm väglinjer

Small National Coat-of-Arms, vm Wavy-line

T.O Hjertqvist G: P Wicksa Tr: Boktryck/ Letterpress Perf: 13x13 C (ark, kam) Wm: Våglinjer eller väglinjer och delar av KP V Wavy-lines only or wavy-lines and portions of KP V

76 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

77 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

78 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

79 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

80 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

81 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

82 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

83 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

1811-1819. Lilla Riksvapnet, vm väglinjer

Small National Coat-of-Arms, vm Wavy-line

T.O Hjertqvist G: P Wicksa Tr: Boktryck/ Letterpress Perf: 13x13 C (ark, kam) Wm: Våglinjer eller väglinjer och delar av KP V Wavy-lines only or wavy-lines and portions of KP V

84 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

85 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

86 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

87 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

88 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

89 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

90 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

91 4 öre blå/ blue (6.6.11) [181 mill] ** * 0 5 1
a blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
b blåttigt blå/ bluish blue (5-4) M M M 10
c sv m m m / + KP V M M M 10

Största utbudet av Sverige stämplat i LYX klassiskt - modernt. The largest stock of Swedish cancelled luxury items classic - modern. Besök min hemsida på WWW.SAMLAMERA.SE. Visit my website on WWW.SAMLAMERA.SE.

